

Utskott 53 Transportinformatik

Statusrapport - Island

1 Nationell policy om transportinformatik

Offentlig policy:

Inom alla kommunikationsområden kommer informationstekniken att förbättra servicen, öka fördelaktigheten och säkerheten.

Utförande och ansvar:

Vägverket, Sjöfartsverket och Luftfartsverket har ansvar och tillsyn av informationsystemen.

För att nå tillsätta mål.

- Arbeta med framtida utveckling av informationsystem för trafikanter , sjöfarare och luftfart.
- Arbeta med utveckling av geografisk information med digitaliska kartor av landets vägar och sjöfartsvägar omkring landet.
- Lägga stor vikt på att dessa system blir lätt tillgängliga och enkla att använda för allmänheten.
- Utveckling av uppsättning av informationskyltar placerade vid landets vägar. De ger ny information om väder, väglag och vägarnas tillstånd.
- Utveckla förbättrad system för automatisk registrering inom sjöfarten.
- Databas för sjöfarare via landstationer och satelliter. Där förekommer information om väder, sjögång, djup-och hamnkartor, fyrer, fartygslistor , gällande lag och regler för sjöfarande.

Säkerhet i kommunikation för invånare och turister blir försäkrat på bästa möjliga sätt med användning av informationstekniken. Dessutom blir den använd till medling och spridning av information till inhemska och utländska turister.

Informationsteknikens fördelar används för att göra förbindelsen mellan land och dess natur säkrare.

Telekommunikations- och informationsteknik kommer att bidra till bättre förbindelser vid omvärlden för de isländska företagen och förenkla affärer, transport och service. Tekniken kommer därför att förflytta Island närmare omvärlden och utländska marknader och förbättra landets konkurrenskraft.

Med ökat användning av informations- och telekommunikationsteknik kommer förbindelser mellan partner inom turismen att bli enklare och nya möjligheter i marknadsföring av Island som turistland, öppnas.

Turister kommer att kunna skaffa fram mångsidig och säker information på ett bekvämt och billigt sätt. Detta betyder att miljoner människor som är kopplade till

Internetet kan få information om turistlandet Island och den service som där erbjuds, via sina dator hemma eller på jobbet.

Informationstekniken kommer därför att ge isländsk turistservice nya marknader där den når till fler kunder på mångsidigare och billigare sätt än förr. Det väntas att utvecklingen blir den att resanden kopplas direkt till boknings- och försäljningssystem från egen pc och kan därmed organisera och boka sina resor mot liten avgift.

Från trafiksäkerhetsynpunkt har Island mål att minska antalet alvarliga trafikolyckor med minst 20% bl. a. med ökat hastighetskontroll, hastighetsmärkning, hastighetsstyrning och undervisning

För att nå sätta mål:

Arbeta målmedvetet med få mål:

- aktivera så många som möjligt att arbeta med trafiksäkerhetsfrågan
- alla inblandade har klar arbetsplan
- samarbete som ger resultat
- uppmärksamma trafikanter om deras körsätt

Man skal lägga vikt på få och avgränsade projekt under perioden. Ta delområden som ger bäst resultat vad gäller minskning antalet trafikolyckor.

Deltagare i framtidens trafiksäkerhetsarbete:

Offentliga deltagare:

Justitiedepartementet
Trafiksäkerhetsverket
Polis
Kommunikationsdepartementet
Vägverket
Utbildningsdepartementet
Social-och hälsovårdsdepartementet
Miljödepartementet

Kommuner:

Skolor – förskolor

Privatpersoner, föreningar och företag:

Försäkringsbolag
Körskolor
Lastbilschaufförer, busschaufförer
Föräldraföreningar, kvartersföreningar
Media

Systematisk samling och medlig av information för trafikanter, sjöfart och luftfart kommer att påverka säkerhet och fördelaktighet inom kommunikaton i Island.

Information om kommunikation till sjöss och land kommer man att kunna få på egen PC, oavsett om man befinner sig inom-eller utomlands. Med denna service sparas tid och besvär, dessutom kommer man att kunna undvika resor vid kristisk situation. Den största vinsten av informationsteknik inom kommunikation är bättre säkerhet.

Vägverkets policy:

Huvudmål: God service, trafikanters behov och önskningar i centrum.
Arbetsmål: Undersöka trafikantens önskningar och behov.
Göra opinionsundersökning bland resande.
Öka kommunikation vid trafikanter och deras föreningar.
Ge trafikanter god service.
Lägga ökat vikt på Vägverkets serviceuppgift.
Ge trafikanter tydlig information om vägnätet och dess tillstånd.
Öka och förbättra Vägverkets informationsservice (trafikantservice).

Vägverkets informationsservice har ökat väsentligt de senaste åren och uppfyller de mål som Vägverket har strävat efter. På vissa områden har man hunnit med mer än beräknat. System för samling av information och informationsdistribution har installeras som används vid serviceadministration. Samarbete är mellan Meteorologiska Institutet m.m om meteorologisk information och väder prognoser gjorda speciellt för Vägverket. Från Vägverkets väderstationer får trafikanter information om väder och välag på olika sätt.

Ändrade framtidsmål.

Vägverkets mål vad gäller informationsservice för trafikanter är fullt aktuella och kan vara för de närmaste åren. Förändringarna har blivit ökat trafik , trafikens struktur har ändrats d.v.s nya kunder, kundernas krav och behov har ökat, det har blivit stora framsteg innan informationstekniken och metoderna är många.

2 Etablerade samarbeten.

Med ökat trafik, ökar behovet av trafikledning, information och samarbete hos alla dem som arbetar med kontroll och service av trafiken och trafikanter.

Vägverkets trafikinformation spelar stor roll vad gäller informationsamling och spridning och samarbete med projektets parter. Trafikledning är inte mindre viktigt än service, men trafikstörningar har stor effect på trafiksäkerhet och kostnad , både för trafikanter och samhället. Vägverket i Island har samarbetsavtal med text-TV, radio och tidningar angående distribution av information om vägarnas tillstånd og väglag och Vägverket och polisen har samarbete med registrering av trafikolyckor.

3 Satsningområden.

Internetet.

Med Vägverkets informationsida på internetet ger man i första hand service till Vägverkets kunder, bilförare och andra som direkt behöver Vägverkets service. Man arbetar målmedvetet med att ständigt förbättra Vägverkets www.sidor. I den närmaste framtiden kommer sidan att bli viktig del i allmänhetens kommunikation vid Vägverket och dess service t.ex. information om läget på vägerna, väglag, vägarbete, vägmärken, undervisning m.m.

Serviceavdelningen köper och/eller har tillgång till information vad gäller väder och väderprognoser, t.ex. femdygnsprognos för Vägverkets alla väderstationer, halkprognoser, satellitbilder och bilder från väderradar. Med all denna information på internetet kommer arbetet med att ge information via telefon att minnska, men erfarenheten har visat att när internet eller text-tv inte fungerar ökar belastningen markant på avdelningens informationcentral.

Vad gäller serviceavdelningen är följande också intressant:

- Översigt över Vägverkets servicestationer/avdelningar.
- Information om Vägverkets service, serviceavdelningen, och vilken service trafikanter erbjuds.
- Hur man når fram till information som serviceavd. ger till trafikanter.
- Karta över rastplatser.
- Vägverkets informationstavlor och kartor som visar var de finns placerade.
- Kartor av intressanta platser och vägbeskrivningar av höglandet och andra turistvägar.
- Information och kartor för turister vad gäller service, t. ex. campingplatser, bassänger, bensinstationer, olika lagar och regler som gäller för trafikanter.

Vägdatabas.

Möjligheterna för användning av databas består på ena sidan av att förvara och underhålla väginformation på ett systematiskt sätt och på andra sidan att använda databasens egenskaper d.v.s. alla möjligheter vad gäller förfrågan och medling.

Databasens användning i informationsservice.

- Göra databasen tillgänglig för personalen på informationsavdelning m.bl.a. tillgång till statistisk information om vägsystemet och dess tillstånd.
- Uppföra bas av kartor, kopplat till databasen.
- Information om bl.a., vägstråk, snöröjningsstråk och snöröjningsregler, kopplade till "vägvisare" (som gör det lätt för trafikanter att få fram denna information).

I Island använder man informationsdatabasen (Is-vis) för vägarbetare och trafikanter kopplad till Internät, datastyrd koordinerad map-info system, bl. a. med möjlighet att registrera position av snöröjningsbilar, saltbilar, busser etc..

WIM-system (weigh-in motion), trafikanalytator, automatisk system för uppsamling och beräkning av trafikmängd och trafiksammansättning. d.v.s. fordonens storlek och tyngd. Med trafikanalytatorn kan man ha översikt med, registrera och insamla upplysningar om hastigheten och omfattningen av den trafik som använder vägsystemet. En räknemodell som räknar om alla axlar till en jämförelseaxel har satts in i detta system och också räknas ut den totala belastningen under en längre period. Trafikanalytatorn är uppkopplad till en informationscentral, där det är möjligt att ha översyn med belastning och att på basis av detta och systemets tillstånd beräkna underhålls- och servicebehov för varje väg.

Framtida projekt och metoder.

- Montering av informations skyltar på viktigaste fjällvägarna och osäkra eller farliga ställen i vägsystemet.
- Mångsidig information om bl.a. snöröjningsregler, kvalitetstandard för vinterservice, enstaka vägar, fjällvägar och annat vad gäller vinteråkning och framkommelighet
- Göra väderprognoser lättillgängliga för trafikanter.
- Delta i utformning av tekniskt förberedande och uppsättning av stationer för information som är av stor vikt för vägsystemets drift t.ex information om trafik och restriktioner, väder och halkprognoser m.m.
- Ha initiativ av trafikövervakning genom samarbete med kommuner, larmcentraler, radio, trafiksäkerhetsråd , bärningsbilar och andra som arbetar inom området.
- Öka samarbete med TV-och radiostationer vad gäller information till trafikanter. Införa specilla vägnyheter på belastningstider och vid behov p.g.a väder eller vägslag.

4. Utvecklingsnivå.

Under senare år har Vägverket infört och utvecklat ett relativt omfattande informationssystem om vägarnas tillstånd och vägslag, vilket ger större möjlighet till:

- Översikt med tillstånd och vägslag inom vägsystemet.
- Ett mera systematisk beslutsfattande rörande service och åtgärder på vägarna.
- Trafikövervakning och trafikdirigering.
- Ett mera mångskiftande och bättre informationsflöde till trafikanter.

Vägverkets informationssystem bygger på en gemensam basis och informationen samlas i en central databas. I informationsdistributionen går systemet helt automatiskt både inom Vägverket och ut till trafikanterna. Datorer i centralen ringer systematiskt i

väderstationer och andra mätstationer vid vägen och data transformeras omedelbart på många sätt för olika konsumentgrupper och behov och de distribueras sedan automatiskt ut till olika informationsmedier.

Information förs in i systemet från mätinstrument på och vid vägar, från meteorologer, polismyndigheter, trafikanter och Vägverkets anställda.

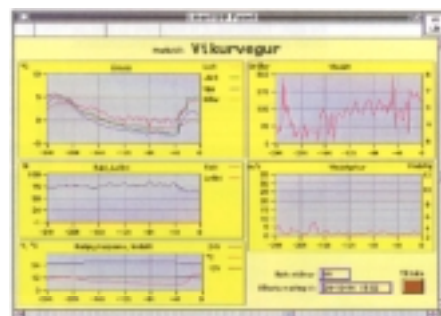
Den information som registreras i systemet rör väder, väderprognoser, vägarnas tillstånd och körförhållanden, trafikincidenter, restriktioner, vägarbeten och information om färjetider.

Informationen distribueras till tre huvudgrupper enligt dessa grupperns önskemål.

1. Information om drift på Vägverkets egen verksamhet. Dessa upplysningar skall utgöra ett hjälpmedel för organisering och genomförande av det underhålls- och servicearbete som Vägverket utför.
2. Information om väder, väglag och vägtillstånd som distribueras till trafikanter.
3. Trafikteknisk information som distribueras och används vid trafikövervakning.

Väderstationer vid vägen samlar information om lufttemperatur, luftfuktighet, vindhastighet, vindriktning, nederbörd och värme på vägen och dessutom finns mätutrustning som mäter tjäldjup och halkförhållanden.

Meteorologiska institutet gör dagligen speciella prognoser, som sträcker sig så långt som en vecka framåt, för enstaka vägar eller fjällvägar. Vägverket är också direkt uppkopplat till väderradar och får satellitbilder genom Internet.

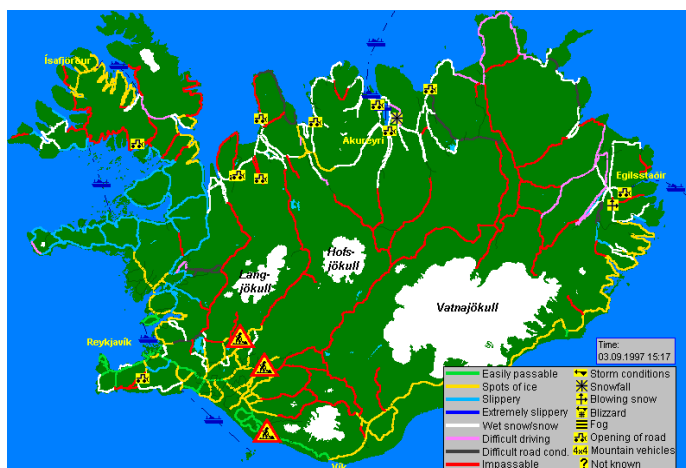

Från tidigt på morgonen till sent på kvällen, eller så länge som det finns en viss trafik, insamlas upplysningar om vägarnas tillstånd och väglag, liksom om alla vägarbeten och driftsåtgärder som sker på vägsystemet varje dag.

Upplysningar till trafikanter skickas även per telefonkablar till informationsskyltar vid vägkanten, och på dem framgår väderlek och väglag på den fjällväg som ligger framför skyltarna. På skyltarna finns väderinformation som uppdateras automatiskt var 30 minuter och det är även möjligt att manuellt uppdatera ytterligare information om väderlek eller väglag, t.ex. vid snöstorm eller svårt väglag.

Sändning och mottagning av data kan ske både genom modem direkt mellan kunder och informationscentraler eller genom Internet (<http://www.vegag.is>). Där mottagningsförhållandena för mobiltelefon eller GPS är goda, kan dessa data förmedlas direkt till trafikanter som har datautrustning i sina bilar. Då denna grafiska presentation ger en god översikt för vinterservicens ansvariga, används informationscentraler, som placerats vid trafikanternas viktigaste rastplatser, även av vinterservicens ansvariga och informationsservicens anställda.

I vägvisaren finns möjligheter till många andra utförande, då det är möjligt att visa t.ex. äldre information med ytterligare menyer. Där kan man välja ett visst datum för att grafiskt se hur vägtillstånd och väder varit under föregående dagar och hur utvecklingen har varit. Genom att koppla upp detta system till andra databaser, kan man t.ex. se vägar med en bestämd typ av beläggning, var axeltyngden är begränsad o.s.v. Man kan också visa rastplatser, campingplatser, hoteller, jämte annat som kan vara till nytta för trafikanter.

6. Vision inför framtiden

Organiserat samlande och medling av information för trafikanter kommer att påverka säkerhet och fördelaktighet vad gäller kommunikation i Island.

Information om kommunikation på hav och land kan nås via Pc , från vilket ställe som helst i Island och från övriga världen. Med informationsteknik sparas tid och dessutom kan man undvika resor vid svåra och tvivelaktiga omständigheter. Största fördelen med användning av informationsteknik i kommunikation blir förbättrat säkerhet.

Framtidens vision är bl.a. att vidareutveckla automatisk vägvisare på Internätet på det sätt att trafikanter kan få väder- och väginformation på många bensinstationer längs vägarna.